

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.03.1996, sp. zn. 2 Tvno 9/96, ECLI:CZ:NS:1996:2.TVNO.9.1996.1

Číslo: 38/1996

Právní věta: Jestliže trestní stíhání nebylo skončeno ve lhůtě dvou roků jen vzhledem k tomu, že rozsudek soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen a věc byla vrácena státnímu zástupci k došetření proto, že nebyly splněny pokyny soudu uvedené v dřívějším usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření, není sama o sobě tato skutečnost závažným důvodem zdržení rozhodnutí ve věci, který by podle § 71 odst. 3 tr. ř. opodstatňoval prodloužení vazby.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 14.03.1996

Spisová značka: 2 Tvno 9/96

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vazba

Předpisy: 141/1961 Sb. § 71 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1996 sb. rozh.

Jestliže trestní stíhání nebylo skončeno ve lhůtě dvou roků jen vzhledem k tomu, že rozsudek soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen a věc byla vrácena státnímu zástupci k došetření proto, že nebyly splněny pokyny soudu uvedené v dřívějším usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření, není sama o sobě tato skutečnost závažným důvodem zdržení rozhodnutí ve věci, který by podle § 71 odst. 3 tr. ř. opodstatňoval prodloužení vazby.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 3. 1996 sp. zn. [2 Tvno 9/96](#))

Nejvyšší soud České republiky k stížnosti obviněného zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 2. 1996 sp. zn. 1 Ntv 1/96 a rozhodl tak, že se návrh vrchního státního zástupce v Praze na prodloužení doby trvání vazby obviněného v trestní věci vedené u Policie České republiky, Obvodního úřadu vyšetřování Praha 10, ČVS OVV 2852/93 zamítá.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením byla podle § 71 odst. 3 tr. ř. vazba obviněného M. K. prodloužena do 29. 6. 1996.

Proti usnesení podal obviněný M. K. v zákonné lhůtě stížnost, v níž namítl, že další trvání vazby nemá opodstatnění. Z obsahu a smyslu stížnosti obviněného je patrné, že opravným prostředkem sleduje to, aby napadené usnesení bylo zrušeno a aby byl propuštěn z vazby na svobodu.

Nejvyšší soud ČR přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že stížnost je důvodná.

Obviněný M. K. je v trestní věci vedené u Policie ČR, Obvodního úřadu vyšetřování Praha 10, ČVS OVV 2852/93 stíhán pro trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. V řízení o tomto trestném činu obviněný původně nebyl vzat do vazby, jak je zřejmé z opatření soudce Obvodního soudu pro Prahu 5 učiněného dne 19. 6. 1993 pod sp. zn. 2 Nt 549/93. Tímto opatřením soudce podle § 77 odst. 2 tr. ř. propustil obviněného ze zadržení na svobodu. Obviněný byl vzat do vazby teprve usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 31. 7. 1993 sp. zn. Nt 380/93 v řízení pro majetkovou trestnou činnost. Z usnesení je patrné, že důvody vazby byly shledány ve skutečnostech, které se vztahovaly ke skutku posuzovanému jako pokus trestného činu krádeže podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák. Kromě toho byl obviněný v dalším řízení stíhán pro trestný čin podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. Poté, co došlo ke spojení věcí, se konalo společné řízení, které také z hlediska vazby mělo charakter jediného řízení.

Dvouletá lhůta trvání vazby uvedená v § 71 odst. 3 tr. ř. uplynula dne 30. 7. 1995 a byla postupně prodloužována do 29. 2. 1996, naposledy pak usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 10. 1995 sp. zn. 1 Ntv 5/95.

Mezitím se stav řízení změnil tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 1995 sp. zn. 41 T 8/95, jímž byl obviněný M. K. uznán vinným trestnými činy znásilnění podle § 241 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. a podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. b) tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody na sedm roků se zařazením do věznice s ostrahou, byl usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 11. 1995 sp. zn. 1 To 60/95 zrušen, trestní stíhání obviněného pro trestný čin podílnictví bylo zastaveno a věc byla ohledně trestného činu znásilnění vrácena státnímu zástupci k došetření.

Nastala tedy situace, kdy se proti obviněnému již nevede trestní stíhání pro trestný čin, jehož okolnostmi původně bylo odůvodněno rozhodnutí o vazbě, a kdy obviněný je stíhán jen pro trestný čin, v souvislosti s nímž původně nebyl vzat do vazby. I když tato okolnost sama o sobě nevylučuje, aby obviněný nadále byl ve vazbě, jsou-li pro to důvody uvedené v § 67 tr. ř., není možno pominout stav řízení poté, co Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a ohledně trestného činu znásilnění vrátil věc státnímu zástupci k došetření. V tomto ohledu je podstatné, že věc byla do stadia přípravného řízení vrácena již podruhé, neboť předtím se tak stalo při předběžném projednání obžaloby usnesením Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 1993 sp. zn. 2 T 55/93, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 5. 1994 sp. zn. 11 To 109/94. Důvodem, pro který nyní Vrchní soud v Praze po zrušení rozsudku opět vrátil věc státnímu zástupci k došetření, bylo mimo jiné to, že orgány přípravného řízení nerespektovaly závazné pokyny uvedené ohledně doplnění důkazů v předchozích usneseních o vrácení věci k došetření. Význam důsledného splnění těchto pokynů Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 24. 11. 1995 sp. zn. 1 To 60/95 vysvětlil tak, že řádné objasnění všech okolností je významné pro závěr, zda skutečně šlo o trestný čin znásilnění, přičemž s ohledem na dosavadní výsledky dokazování naznačil, že mohlo jít i o prosté (myšleno beztrestné) ukojení pohlavního pudu nebo o přípravu k sjednání poškozené pro organizovanou prostituci apod. I když v řízení o prodloužení vazby nelze meritorně řešit otázku, zda obviněný spáchal nebo nespáchal trestný čin, není možno zcela pominout výsledky doposud provedeného dokazování, pokud reálně připouštějí i tu variantu, že o trestný čin nešlo.

Pro posouzení podmínek stanovených v § 71 odst. 3 tr. ř. je významné především to, že pokud trestní stíhání nebylo skončeno ve stanovené lhůtě z důvodu, že orgány přípravného řízení nerespektovaly závazné pokyny soudu k došetření věci, že obžaloba byla podána znovu, aniž byly tyto pokyny důsledně splněny, a že vzhledem k tomu musel být rozsudek zrušen a věc opět vrácena k došetření, nelze činit přesvědčivý závěr, že trestní stíhání nebylo možno skončit ze závažných důvodů, a to takových, jaké má na mysli ustanovení § 71 odst. 3 tr. ř.

Vrchní soud v Praze v této souvislosti poukázal na obtížnost věci. K tomu je třeba dodat, že obviněný se měl trestného činu dopustit jediným skutkem, k jehož náležitému objasnění bylo třeba vedle výslechu obviněného provést výslech svědků, jejichž počet není nijak mimořádně vysoký, a opatřit znalecké posudky a listinné důkazy. Rozsah ani povaha důkazů nesvědčí pro závěr, že věc by se vyznačovala nějakou výjimečnou obtížností, která by objektivně odůvodňovala nemožnost skončit trestní stíhání ve lhůtě, která již byla dvakrát prodloužena po uplynutí doby dvou roků vazby podle § 71 odst. 3 tr. ř.

Za tohoto stavu, kdy tu nejsou závažné důvody, pro které nebylo možno trestní stíhání ve lhůtě skončit, není již možno uvažovat o dalším prodloužení vazby, a to bez ohledu na existenci vazebních důvodů podle § 67 písm. a), c) tr. ř., které v napadeném usnesení dovodil Vrchní soud v Praze, a bez ohledu na to, zda propuštěním obviněného na svobodu bude nějak dotčeno dosažení účelu trestního řízení.

Nejvyšší soud proto zrušil napadené usnesení a zamítl návrh vrchního státního zástupce v Praze na prodloužení vazby obviněného M. K.